

Editoriál

*Udržateľná budúcnosť ošetrovateľstva a zdravotnej starostlivosti potrebuje sestry.
A sestry potrebujú naše ocenenie, ochranu, rešpekt a investície (ICN 2023).*

Globálny nedostatok zdravotníckych pracovníkov, osobitne sestier, predstavuje hrozbu pre udržanie funkčného zdravotného systému a ohrozenie verejného zdravia obyvateľstva. Sestry celosvetovo poskytujú až 80 % priamej zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti, vrátane podpory a edukácie s cieľom zlepšiť zdravie a kvalitu života nielen jednotlivcom ale aj celým komunitám. Je preto nevyhnutné, aby vlády pristupovali k plánovaniu pracovnej sily v ošetrovateľstve strategicky a konštruktívne s dôrazom na vytvorenie rovnováhy medzi ponukou práce v zdravotníctve a dopytom po nej. Vzhľadom na meniace sa spoločenské podmienky a rozmáhajúcu sa pracovnú migráciu je potrebné jasné vymedzenie a rešpektovanie kompetencií sestier, zahŕňajúcich zručnosti a schopnosti, ktoré zodpovedajú súčasným potrebám verejnosti a demografickým osobitostiam konkrétnej lokality.

V súčasnosti sú na zdravotníckych pracovníkov kladené vysoké požiadavky. Od sestier sa prirodzene očakáva, že budú pacientom poskytovať individualizovanú a zároveň kvalitnú starostlivosť s ohľadom na širšie fyzické a psychosociálne determinanty zdravia, že budú pripravené na zrýchľujúci sa technologický a vedecký pokrok, nové liečebné postupy a modely starostlivosti. Od sestier sú vyžadované špecifické komunikačné zručnosti, empatia a schopnosť pracovať v multidisciplinárnom tíme. V uvedenom kontexte vzniká potreba investícií do kvalitných akreditovaných ošetrovateľských vzdelávacích programov, ktoré pripraví viac sestier na výkon profesie a zároveň umožnia kariérny rast sestrám, ktoré už súčasťou systému zdravotnej starostlivosti sú.

WHO predkladá výsledky výskumných štúdií, ktoré potvrdzujú, že existuje silná korelácia medzi bakalárskym vzdelaním sestier a lepšou kvalitou zdravotnej starostlivosti. Minimálny bakalársky stupeň vzdelania sestier je predpokladom ich samostatného rozhodovania, správneho klinického úsudku, schopnosti manažovať ošetrovateľskú starostlivosť v tíme a v rôznych, aj komplikovaných prostrediach naprieč zdravotníckemu a sociálnemu sektoru.

Rozširovanie a transformácia vzdelávania v ošetrovateľstve umožňuje potrebné navýšenie počtu absolventov v ošetrovateľstve, zároveň však vyžaduje prípravu kvalitných a kompetentných pedagógov, schopných aplikovať vedecky overené postupy do výučby. Do popredia sa dostáva potreba koordinácie a spolupráce medzi zdravotníckymi zariadeniami a výskumno-vzdelávacími inštitúciami. Okrem prípravy žiadaných absolventov pre pracovný trh je nevyhnutná aj participácia na výskume a diseminácia nových vedeckých poznatkov s cieľom rozširovať a aktualizovať vedomostnú základňu zdravotníckych odborov.

V aktuálnom čísle Zdravotníckych listov Vám opäť ponúkame široké spektrum vedecky overených informácií, ktoré majú potenciál rozšíriť vedomostnú bázu v odbore Ošetrovateľstvo, ako aj v iných príbuzných vedných disciplínach.

Nikoleta Poliaková